

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет геолого-географічний
Кафедра фізичної географії, природокористування і геоінформаційних
технологій

Силабус курсу

Ландшафтне планування

Обсяг	Загальна кількість: кредитів 3; годин - 90
Семестр, Рік	2/1
Дні, Час, Місце	за розкладом занять
Викладач (і)	Гижко Лілія Володимирівна, к.г.н., доцент кафедри фізичної географії, природокористування і геоінформаційних технологій
Контактний телефон	(0482) 68-78-86, 68-36-32
Е-mail:	physgeo@onu.edu.ua ; physgeo_onu@ukr.net
Робоче місце	Кафедра фізичної географії, природокористування та геоінформаційних технологій, каб. №108
Консультації	<i>Очні консультації:</i> 1 година; присутність на кафедрі – четвер; консультації за розкладом <i>Онлайн-консультації:</i> Zoom за розкладом:

КОМУНІКАЦІЯ

e-mail: physgeo@onu.edu.ua; physgeo_onu@ukr.net

телефон: (0482) 68-78-86, 68-36-32

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни –

Пререквізити і постреквізити курсу: «Ґрунтово-земельні ресурси і стале землекористування», «Бонітування ґрунтів і грошова оцінка земель».

Мета курсу «Ландшафтне планування» – надати знання про історію, сучасний стан і законодавчу базу ландшафтного планування в Україні, основи географічного науково – обґрунтованого підходу в плануванні території, навчити на практиці застосовувати принципи ландшафтного планування.

Завдання дисципліни:

- розуміти основні поняття ландшафтного планування, знати основні напрямки дослідження дисципліни;
- розуміти поняття ландшафт, місцевість, урочище, підурочище, фація;
- вміти розробляти ландшафтне планування території в залежності від прикладних цілей..

Очікувані результати. Здобувач повинен:

знати:

- основні етапи розвитку ландшафтного планування в Україні та Світі;
- теоретичні основи ландшафтного планування;
- нормативно-правові основи ландшафтного планування в Україні;
- класифікацію ландшафтів, основні компоненти ландшафту, морфологічну структуру ландшафту;
- особливості ландшафтного планування.

вміти:

- аналізувати нормативно-правові документи в сфері ландшафтного планування України;
- розуміти рівні ландшафтного планування та їх особливості;
- аналізувати ландшафтну репрезентативність територій для їх подальшого планування;
- давати оцінку основним компонентам навколишнього середовища;
- застосовувати знання географічних закономірностей організації природи на всіх етапах проектування, організації і функціонування територій

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20 год.) та практичних занять (10 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.). Під час викладання дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з підручниками, картами, довідниками (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів). Передбачається проведення групових консультацій (1 год на 2 тижні згідно розкладу консультацій).

Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Зміст ландшафтного планування.

Тема 1. Поняття і зміст навчальної дисципліни. Передумови розвитку ландшафтного планування. Об'єкт та предмет курсу.

Тема 2. Історія розвитку ландшафтного планування в світі та Україні.

Тема 3. Нормативно-правові основи ландшафтного планування в Україні.

Тема 4. Рівні ландшафтного планування та їх особливості

Змістовний модуль 2. Ландшафт як об'єкт планування.

Тема 5. Класифікація ландшафтів. Типи ландшафтів світу.

Тема 6. Основні компоненти ландшафту.

Тема 7. Антропогенні ландшафти

Тема 8. Морфологія ландшафту. Підурочище, урочище, фація.

Змістовний модуль 3. Основні принципи та методичні підходи ландшафтного планування.

Тема 9. Особливості ландшафтного планування

Тема 10. Методичні підходи ландшафтного планування.

Тема 11.Різновиди ландшафтного планування

Тема 12. Ландшафтне планування та проектування природоохоронних територій.

Тема 13.Ландшафтне планування культурних ландшафтів

Тема 14. Оцінювання основних компонентів навколишнього середовища.

Тема 15. Конфлікти природокористування як важлива передумова впровадження регіонального ландшафтного планування

Перелік рекомендованої літератури

1. Воловик В. М. Ландшафтознавство : курс лекцій : навч. посібник. Вінниця : Твори, 2018. 254 с.
2. Закон України «Про основи містобудування» від 16 листопада 1992 року № 2780-ХІІ. / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, N 52.
3. Закон України «Про ландшафти» – portal.rada.gov.ua
4. Європейська ландшафтна Конвенція - www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/.../ukrainian.
5. Інтеграція екологічної складової в просторові плани громад (методичні настанови). Київ : Інститут географії НАН України, 2020. 168 с.
6. Ландшафтне планування в Україні / Л.Г. Руденко, Є.О. Маруняк, О.Г. Голубцов та ін.; під ред. Л.Г. Руденка. К. : Реферат, 2014. 144 с.: іл.
7. Максименко Н. В. Ландшафтно-екологічне планування: теорія і практика : монографія. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 216 с.
8. Маруняк Є.О. Геопросторові дослідження і практика планування: Україна на тлі світових трендів. Київ: Фенікс, 2018. 336 с.
9. Мельник А. В. Польове ландшафтне картування : система термінів і понять. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 92 с.
- 10.Методологія і практика оцінювання території України для заповідання / за редакцією Л.Г. Руденка. Київ: Наукова Думка, 2020. 248 с.
- 11.Панченко Т.Ф. Ландшафтно-рекреаційне планування природнозаповідних територій. К.: Логос, 2015. – 175 с.
- 12.П'яткова А. В., Роскос Н. О. Ландшафтознавство: навч.-метод. посібник. Одеса: Вид-во ОНУ, 2020. 100 с.
- 13.Руденко Л., Маруняк Є. Ландшафтне планування та його роль у вирішенні завдань сталого просторового розвитку України. Український Географічний Журнал, 2017. №1. 3-8.

ОЦІНЮВАННЯ

Загальна максимальна кількість балів – 100, в тому числі: Модульна контрольна робота – 60 балів; Поточне опитування на практичних заняттях – 40 балів. Нарахування бонусних балів передбачається в тому разі, якщо студент проявив ініціативу і виконав додаткові завдання. Розподіл балів, які отримують здобувачі представлений у таблиці.

Поточний та періодичний контроль															Сума балів
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2				Змістовний модуль 3							100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	
5	5	5	10	10	5	5	10	5	5	5	10	10	5	5	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Поточний контроль - усний контроль (опитування, бесіда, доповідь); письмовий контроль (контрольна робота, доповідь/презентація); практичний контроль (в ході виконання практичних робіт); тестовий контроль.

Періодичний контроль - контроль теоретичного матеріалу за заліковими модулями у вигляді письмової модульної контрольної роботи та виконання практичних робіт в межах змістового модуля, тестування.

Підсумковий контроль за дисципліною – Підсумковий контроль за дисципліною – залік. Залік студент отримує, якщо він обов'язково виконав практичні роботи і набрав під час опанування дисципліни 60 і більше балів.

Додаткові (бонусні) бали. Нарахування бонусних балів передбачається в тому разі, якщо студент проявив ініціативу і виконав додаткові завдання.

Самостійна робота здобувачів. Робота здобувачів складається з самостійного вивчення певного переліку тем. Самостійна робота контролюється у вигляді контрольних, рефератів, презентацій.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Поточна модульна контрольна робота виконується в аудиторії. У разі відсутності або низького результату робота перескладається одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольна робота вважається не зданою. Не виконання завдань практичного циклу не дає можливість отримати позитивну оцінку.

Політика щодо академічної доброчесності викладена в положеннях «Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу ОНУ імені І. І. Мечникова та «Положеннях про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ імені І. І. Мечникова». Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної доброчесності та самостійно виконувати навчальні завдання поточного та модульного контролю.

Політика щодо відвідування та запізень: відвідування лекцій та практичних занять – обов'язкове, запізнення не бажані. За об'єктивних причин (наприклад хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в он-лайн формі за погодженням з викладачем курсу. Бали за відвідування занять не нараховуються.

Мобільні пристрої: допускається використання смартфона, планшету або іншого пристрою з дозволу викладача під час практичного заняття за необхідності.

Поведінка в аудиторії: дружня та одночасно ділова атмосфера, що базується на доброзичливості та довірі з боку викладача та студентів.